

Warszawa, dnia 11 lipca 2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER CYFRYZACJI

Anna Streżyńska

DT-WIT.415.22.2016

**Pani
Hanna Mathia
Dyrektor Biura Zarządu
Związek Pracodawców Mediów
Elektronicznych i Telekomunikacyjnych
MEDIAKOM**

Szanowna Pani Dyrektor,

w odpowiedzi na przekazany przez Państwa dokument „Bariery w działalności małych i średnich operatorów telekomunikacyjnych”, po wnikliwej analizie zawartych w Państwa wystąpieniu postulatów, przekazuję stanowisko Ministerstwa Cyfryzacji w przedmiotowej sprawie.

W zakresie postulatu powołania nowej inicjatywy na rzecz likwidacji barier administracyjnych, międzyresortowego zespołu roboczego z udziałem operatorów - Ministerstwo Cyfryzacji zwraca uwagę, że już w chwili obecnej istnieje otwarte porozumienie między administracją rządową, samorządową i przedstawicielami rynku telekomunikacyjnego. *Memorandum w sprawie współpracy na rzecz budowy i rozwoju pasywnej infrastruktury sieci szerokopasmowych*, którego są Państwo członkami od wielu lat działa na rzecz udogodnień dla rynku telekomunikacyjnego. W ramach prac Memorandum powstała lista barier inwestycyjnych i administracyjnych. Do tej pory zniesiono szereg z zidentyfikowanych w ramach prac Memorandum barier.

Najnowszym przykładem takich działań jest uchwalona w dniu 9 czerwca 2016 r. ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja ta wprowadza szereg usprawnień w procedurach administracyjnych, ułatwia też realizację inwestycji telekomunikacyjnych.

Wprowadzane obecnie przepisy m.in.:

1. ułatwiają dostęp do nieruchomości lasów państwowych, nieruchomości zlokalizowanych w granicach terenów zamkniętych oraz budynków wielorodzinnych pozostających pod zarządem wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych, poprzez umożliwienie Prezesowi UKE nakładanie na te podmioty decyzji ustalających ramowe warunki udostępniania posiadanych nieruchomości na cele realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej;

2. ułatwiają dostęp do infrastruktury energetycznej, w celu realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej;
3. doprecyzowują przepisy dotyczące dostępu do nieruchomości, w tym do budynku, w celu wykonania instalacji telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do usług telekomunikacyjnych w tym budynku;
4. zmieniają zasady udostępniania kanałów technologicznych z umowy cywilnoprawnej na decyzję administracyjną;
5. przewidują obowiązek wyposażenia budynku wielorodzinnego, zamieszkania zbiorowego lub użyteczności publicznej w instalację telekomunikacyjną, jeżeli budynek poddawany jest przebudowie, nadbudowie lub rozbudowie obejmującej ingerencję w jakąkolwiek infrastrukturę techniczną budynku;
6. istniejący już obowiązek udostępniania infrastruktury technicznej w celu realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej poszerzają m.in. na podmioty zapewniające infrastrukturę przeznaczoną na użytek transportu (np. zarządcy infrastruktury kolejowej) oraz oświetlenia publicznego (zwykle jednostki gminne);
7. wprowadzają obowiązek koordynacji robót budowlanych, dotyczących infrastruktury technicznej i finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, polegający na umożliwieniu wspólnego prowadzenia robót w zakresie tej infrastruktury i infrastruktury telekomunikacyjnej zainteresowanego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (w tym samym miejscu i czasie, np. we wspólnym wykopie);
8. tworzą Punkt informacyjny do spraw telekomunikacji prowadzony w systemie teleinformatycznym przez Prezesa UKE, za pomocą którego będzie można uzyskać informację m.in. o procedurach w telekomunikacyjnym procesie inwestycyjnym, a także informacje o istniejącej infrastrukturze technicznej oraz o planach inwestycyjnych w tym zakresie.

Powyższe rozwiązania nie wyczerpują wszystkich wprowadzanych nowelą usprawnień, dają jednak obraz zakresu i charakteru uchwalonych przepisów.

Ministerstwo, zgodnie z Państwa postulatem, prowadziło także działania zmierzające do obniżenia stawek za zajęcie pasa drogowego dróg samorządowych. W ramach tych działań:

1. przeprowadzono publikację „Kodeksu Dobrych Praktyk na rzecz wsparcia projektów szerokopasmowych przez JST” oraz Listu Intencyjnego Ministra Administracji i Cyfryzacji w zakresie problemu wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego (17 kwietnia 2015 r. wysłany w wersji elektronicznej do wszystkich jst w Polsce, w sierpniu 2015 r. dystrybucja wersji papierowej);

2. przygotowano „Poradnik dla zarządców dróg w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej w pasie drogowym” (3 sierpnia 2015 r. wysłany w wersji elektronicznej do adresatów w całej Polsce za pośrednictwem e-PUAP);
3. prowadzono działania informacyjno-promocyjne mające na celu uświadomienie wagi problemu zbyt wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego, poprzez m.in. udział przedstawicieli resortu w konferencjach lokalnych i regionalnych organizowanych przez samorządy, które budowały regionalne sieci szerokopasmowe;
4. przeprowadzono szkolenia dla JST i przedsiębiorców m.in. z zakresu zajęcia pasa drogowego i opłat za pas drogowy (w 2015 roku przeprowadzono II edycję szkoleń w ramach „Akademii Sieci Szerokopasmowych”);
5. wspierano samorządowe inicjatywy mające na celu obniżenie opłat za zajęcie pasa drogowego – m.in. Plan Cyfrowy 2025 dla Warmii i Mazur;
6. wzmocniono współpracę pomiędzy Memorandum a JST. W dniu 17 czerwca 2015 r. odbyło się pierwsze wspólne posiedzenie grupy roboczej ds. finansowania projektów szerokopasmowych oraz przedstawicieli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Posiedzenie było poświęcone problemowi opłat za zajęcie pasa drogowego;
7. zwrócono się do samorządów z wnioskiem o zadeklarowanie wprowadzania stawek opłat za zajęcie pasa drogowego poniżej 20 zł/m²/rok dla infrastruktury telekomunikacyjnej. Deklaracje przekazało łącznie 330 gmin.

Ponadto, do ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw wprowadzono obowiązek zmiany decyzji na zajęcie pasa drogowego w przypadku, gdy organ stanowiący JST zmieni uchwałę w sprawie wysokości opłat w zakresie obniżenia tych stawek.

Przygotowano także do realizacji projekt mający na celu wsparcie wdrożenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/61/UE w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej, w ramach którego zaplanowano m.in. publikację opracowań (kodeksów dobrych praktyk, poradników itp.), szkolenia dla administracji publicznej (zarządcy dróg publicznych, organy architektoniczno-budowlane) i przedsiębiorców telekomunikacyjnych z procesu inwestycyjnego budowy sieci szerokopasmowych po wprowadzonych zmianach legislacyjnych nowelizacją Megaustawy.

W Ministerstwie został także opracowany kompleksowy materiał dotyczący opłat za zajęcie pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych, który został przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz zostanie opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa.

Natomiast w odniesieniu do postulatu uproszczenia umów i regulaminów, obowiązujące przepisy ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r., poz. 243, z późn. zm.) zawierają wymóg przedstawiania postanowień umownych w jasnej, zrozumiałej i łatwo dostępnej formie (art. 56 ust. 3 Pt). Wymogi te dotyczą wszystkich dokumentów wchodzących w skład umowy, zatem również wzoru umowy stosowanego przez dostawcę, regulaminu świadczenia usług, cennika, regulaminów promocji i innych dokumentów stosowanych przez dostawców. Stopień przejrzystości umowy uzależniony jest nie tylko od zakresu wymaganych prawem postanowień umownych, ale przede wszystkim od sposobu ich przedstawienia przez dostawcę usług. Decydujące dla prostoty i dostępności umowy są zastosowany język (unikanie sformułowań typowo prawniczych czy technicznych) i składnia (unikanie zdań wielokrotnie, podrzędnie złożonych, odesłań do przepisów prawa), sposób graficznej prezentacji tekstu (stosowanie czcionki odpowiedniej wielkości, przejrzysty układ tekstu, odpowiednie formatowanie dokumentów elektronicznych). Ponadto, na przejrzystość dokumentów umownych wpływ ma właściwe uporządkowanie tekstu pozwalające na ustalenie w sposób niebudzący wątpliwości zakresu praw i obowiązków stron umowy.

Odnosząc się do postulatu wprowadzenia zasady, zgodnie z którą dostawca usług nie będzie musiał dokonywać zmian wzorców umownych i regulaminów częściej niż raz w roku należy wskazać, że propozycja ta nie jest zasadna. Zmiany wzorców umownych wynikają nie tylko, ze zmian w obowiązujących przepisach, często są również wynikiem biznesowych decyzji dostawców usług. Odgórne, sztywne ograniczenie częstotliwości wprowadzania zmian nie odpowiada zarówno stale zachodzącym zmianom na rynku usług telekomunikacyjnych, jak również konieczności dostosowania do tych zmian obowiązujących przepisów. Jednocześnie należy nadmienić, że zmiany wynikające bezpośrednio z przepisów prawa, w szczególności zmiany stawek podatku od towarów i usług, a także usunięcie niedozwolonych postanowień umownych nie powodują dla dostawcy niekorzystnych skutków odszkodowawczych w razie rozwiązania umowy przez abonenta - dostawca usług może domagać się zwrotu przyznanej ulgi zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 57 ust. 6 (art. 60a ust. 3 Pt).

W odpowiedzi natomiast na postulat dotyczący możliwości wprowadzenia umów na okres dłuższy niż 24 miesiące, uprzejmie informuję, że regulacje ustawy z dnia 16 lipca 2014 r. Prawo telekomunikacyjne stanowią implementację art. 30 ust. 5 dyrektywy 22/2002 zmienionej przez dyrektywę 136/2009. Zgodnie z przepisem dyrektywy „państwa członkowskie zapewniają, aby umowy zawierane między konsumentami a przedsiębiorstwami świadczącymi usługi łączności elektronicznej nie wprowadzały początkowego okresu zobowiązania przekraczającego 24 miesiące. Dodatkowo, Państwa członkowskie zapewniają również, aby przedsiębiorstwa oferowały użytkownikom możliwość podpisania umowy na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.”

Celem przepisów unijnych, jak i krajowych (art. 56 ust. 4a ustawy Prawo telekomunikacyjne) jest umożliwienie zmiany dostawcy tak często jak to możliwe. Ponadto przepisy nie mogą zniechęcać do zmiany dostawcy oraz nie istnieje możliwość wyłączenia z tego obowiązku jednej kategorii usługodawców, tj. inwestorów FTTH.

Zmiana przepisów krajowych w postulowanym zakresie byłaby możliwa w przypadku zmiany przepisów dyrektywy 22/2002 zmienionej przez dyrektywę 136/2009.

W odniesieniu do zmian wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r., poz. 827, z późn. zm.) dotyczących zasad prowadzenia działalności marketingowej za pośrednictwem telekomunikacyjnych urządzeń końcowych należy wskazać, że zmiana obowiązujących przepisów miała na celu zagwarantowanie ochrony szeroko pojętej prywatności odbiorcy, poprzez ograniczenie działań marketingowych, które mogą być odbierane, jako uciążliwe oraz generować koszty związane z ich obsługą. Jednocześnie mając na uwadze fakt, że takie działania mogą być przez część odbiorców uważane za użyteczne i wartościowe możliwe jest otrzymywanie przekazów marketingowych po uprzednim wyrażeniu na to zgody.

W kwestii postulatu dotyczącego objęcia ulgą od podatku od nieruchomości inwestycji FTTH pragnę wskazać, że wszelkie działania zmierzające od zmniejszenia obciążania daninami publicznymi sieci telekomunikacyjnych cieszą się poparciem Ministerstwa Cyfryzacji. Sprawa jednak jest założona i obejmuje swym zakresem również regulacje UE.

Otóż zgodnie z interpretacją Komisji Europejskiej, wszelkie ulgi w zakresie podatku od nieruchomości, (które samorządy mogą wprowadzać już na gruncie obowiązującej ustawy) stanowią pomoc publiczną podlegającą regułom pomocy publicznej określonym w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i prawie wspólnotowym. Ponadto, pomoc może stanowić jeden z dwóch rodzajów pomocy o różnych warunkach udzielenia:

1. pomoc de minimis, regulowana co do zasady przez rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, s. 1);
2. pomoc w ramach wyłączeń blokowych, regulowana co do zasady przez rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014, s. 1).

Podstawę wprowadzenia ewentualnej ulgi/zwolnienia, można zatem oprzeć na jednym z ww. rodzajów pomocy, przy czym:

1. w przypadku pomocy de minimis maksymalna kwota ulgi/zwolnienia może wynieść 200 tysięcy euro w ciągu trzech lat, jednakże należy pamiętać, że jest to jednocześnie

limit pomocy de minimis, jaką dany przedsiębiorca może otrzymać łącznie w ciągu trzech kolejnych lat ze wszystkich możliwych źródeł takiej pomocy;

2. w przypadku pomocy w ramach wyłączeń blokowych, warunkiem uznania ulgi/zwolnienia za zgodne z art. 107 Traktatu i proporcjonalne jest wykazanie, że skorzystanie z ulgi spełnia efekt zachęty, tj. bez tej ulgi nie doszłoby do inwestycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

Dodatkowo, w każdym z ww. przypadków należy mieć na uwadze kumulowanie pomocy publicznej i związane z tym ograniczenia, które mogą negatywnie wpływać na inne instrumenty pomocowe. Ze względu, więc na złożoność sprawy i jej zawiły charakter prace w tym zakresie muszą być prowadzone z uwzględnieniem wszystkich możliwych konsekwencji.

Podsumowując, chciałabym podkreślić, że resort cyfryzacji nieustannie aktywnie działa w zakresie likwidacji barier w prowadzeniu działalności przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności z sektora MŚP. Przekazany przez Państwa materiał zostanie wykorzystany w dalszych pracach i działaniach Ministerstwa Cyfryzacji.

Z poważaniem,

Anna Streżyńska

Minister Cyfryzacji

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:

1. Pan Paweł Szrot Sekretarz Stanu, Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów